

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.7.2012
COM(2012) 409 final

2012/0200 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Σύμφωνα με το άρθρο 395 της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας¹ (εφεξής «η οδηγία ΦΠΑ»), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε από την Επιτροπή στις 8 Φεβρουαρίου 2012, η Δημοκρατία της Λιθουανίας (εφεξής «Λιθουανία») ζήτησε την άδεια να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 14^{ης} Απριλίου 2012, σχετικά με το αίτημα της Λιθουανίας. Με επιστολή της 11^{ης} Απριλίου 2012, η Επιτροπή ανακοίνωσε στη Λιθουανία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση του αιτήματος.

Γενικό πλαίσιο

Η λιθουανική κυβέρνηση θα ήθελε να παρατείνει τη σημερινή εφαρμογή του μηχανισμού αντίστροφης επιβάρυνσης όσον αφορά τις παραδόσεις ξυλείας, καθώς και τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούν υποκείμενοι στον φόρο που έχουν τεθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή σε διαδικασία αναδιάρθρωσης υπό δικαστική εποπτεία.

Όσον αφορά τις παραδόσεις ξυλείας, η Λιθουανία βρέθηκε αντιμέτωπη με μεγάλο αριθμό επιχειρηματιών που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Οι επιχειρήσεις του τομέα αυτού είναι συνήθως μικροί μεταπωλητές και μεσάζοντες, οι οποίοι συχνά εξαφανίζονται χωρίς να καταβάλουν προηγούμενως στις φορολογικές αρχές τον φόρο με τον οποίο επιβαρύνονται οι παραδόσεις τους, αφήνοντας όμως στους πελάτες τους έγκυρο τιμολόγιο που τους επιτρέπει να ζητήσουν έκπτωση του ΦΠΑ.

Υποκείμενοι στον φόρο που έχουν τεθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή σε διαδικασία αναδιάρθρωσης υπό δικαστική εποπτεία συχνά δεν κατέβαλαν στις φορολογικές αρχές τον ΦΠΑ που είχαν λάβει από τους πελάτες τους. Ωστόσο, ο αγοραστής έχει τη δυνατότητα έκπτωσης του ΦΠΑ, εφόσον έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Στο πλαίσιο του μηχανισμού αντίστροφης επιβάρυνσης, κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα που προβλέπεται στο άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ, ο πελάτης (σε περίπτωση που αυτός είναι υποκείμενος στο φόρο) καθίσταται υπόχρεος για την καταβολή του ΦΠΑ στις εγχώριες συναλλαγές.

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

Αυτό το μέτρο παρέκκλισης είχε αρχικά χορηγηθεί με την απόφαση 2006/388/EK της 15^{ης} Μαΐου 2006 ⁽²⁾ (περιελάμβανε επίσης τις παραδόσεις απορριμμάτων και θραυσμάτων σιδηρούχων μετάλλων και οικοδομικών εργασιών, οι οποίες σήμερα καλύπτονται από το άρθρο 199 της οδηγίας ΦΠΑ). Η εφαρμογή του μέτρου παρέκκλισης για τις παραδόσεις ξυλείας καθώς και τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούν υποκείμενοι στον φόρο που έχουν τεθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή σε διαδικασία αναδιάρθρωσης υπό δικαστική εποπτεία επεκτάθηκε με εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου 2010/99/ΕΕ, της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2010 ⁽³⁾.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία βασίστηκε η αρχική παρέκκλιση, εξακολουθούν να ισχύουν. Η Λιθουανία υποστηρίζει ότι, με βάση τα αποτελέσματα των φορολογικών ερευνών, η παρέκκλιση απεδείχθη αποτελεσματική τόσο για τις παραδόσεις ξυλείας όσο και για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούν υποκείμενοι στον φόρο που έχουν τεθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή σε διαδικασία αναδιάρθρωσης υπό δικαστική εποπτεία. Ως εκ τούτου, η παρέκκλιση πρέπει να χορηγηθεί για μια ακόμα, περιορισμένη, περίοδο.

Σε περίπτωση που η Λιθουανία εξετάσει την παράταση του μέτρου παρέκκλισης πέραν του 2015, θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή έκθεση αξιολόγησης συνοδευόμενη από την αίτηση παράτασης, το αργότερο την 1^η Απριλίου 2015.

Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης

Παρόμοιες παρεκκλίσεις σε σχέση με το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ έχουν χορηγηθεί και σε άλλα κράτη μέλη.

Συνοχή με τις λοιπές πολιτικές και τους λοιπούς στόχους της Ένωσης

Ανευ αντικειμένου.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Ανευ αντικειμένου.

Συλλογή και χρήση εμπειρογνομosύνης

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου αποβλέπει στην απλούστευση της διαδικασίας επιβολής του ΦΠΑ και στην πάταξη ενδεχόμενων περιπτώσεων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής όσον αφορά τον ΦΠΑ και, ως εκ τούτου, έχει δυνητικά θετικό οικονομικό αντίκτυπο.

² EE L 150 της 3.6.2006, σ. 13-14.

³ EE L 45 της 20.2.10, σ. 10-11.

Εν πάση περιπτώσει, ο αντίκτυπος της απόφασης θα είναι περιορισμένος λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της προβλεπόμενης παρέκκλισης.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης ενέργειας

Με την παρούσα απόφαση επιτρέπεται στη Λιθουανία να συνεχίσει να εφαρμόζει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τη χρήση μηχανισμού αντίστροφης επιβάρυνσης την περίπτωση παραδόσεων στον τομέα της ξυλείας και στην περίπτωση παραδόσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών από επιχειρήσεις που τέθηκαν σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή διαδικασία αναδιάρθρωσης υπό δικαστική εποπτεία.

Νομική βάση

Το άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

Αρχή της επικουρικότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ, το κράτος μέλος που επιθυμεί να θεσπίσει μέτρα παρέκκλισης από την εν λόγω οδηγία πρέπει να λάβει την έγκριση του Συμβουλίου, η οποία θα έχει τη μορφή απόφασης του Συμβουλίου. Η πρόταση είναι συνεπώς σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Η παρούσα απόφαση αφορά εξουσιοδότηση που χορηγείται σε κράτος μέλος μετά από αίτημά του και δεν συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Επιλογή νομικής πράξης

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, η παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο με την έγκριση του Συμβουλίου το οποίο αποφασίζει ομόφωνα κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Εξάλλου, η απόφαση του Συμβουλίου αποτελεί το πλέον ενδεδειγμένο μέσο, δεδομένου ότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένα κράτη μέλη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ρήτρα επανεξέτασης/αναθεώρησης/λήξης ισχύος

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα λήξης ισχύος.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 291 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας⁴, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 8 Φεβρουαρίου 2012, η Δημοκρατία της Λιθουανίας (εφεξής «Λιθουανία») ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει μέτρο παρέκκλισης από τις διατάξεις της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τον υπόχρεο του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στις φορολογικές αρχές.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/112/EK, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 4^{ης} Απριλίου 2012, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Λιθουανία. Με επιστολή της 11^{ης} Απριλίου 2012, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λιθουανία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση του αιτήματός της.
- (3) Η απόφαση 2006/388/EK του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαΐου 2006, με την οποία επιτρέπεται στη Λιθουανία να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 21 της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών (⁵), επέτρεψε στη Λιθουανία, μεταξύ άλλων, να καταστήσει τον παραλήπτη υπόχρεο του ΦΠΑ που οφείλεται για τις παραδόσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών καθώς και τις παραδόσεις ξυλείας στην περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας ή διαδικασία αναδιάρθρωσης υπό δικαστική εποπτεία.
- (4) Η εκτελεστική απόφαση 2010/99/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2010, με την οποία επιτρέπεται στην Δημοκρατία της Λιθουανίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό

⁴ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 150 της 3.6.2006, σ. 13-14.

σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας ⁽⁶⁾ παρέτεινε την εφαρμογή του προαναφερόμενου μέτρου παρέκκλισης.

- (5) Οι φορολογικές έρευνες και η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε από τις φορολογικές αρχές της Λιθουανίας αποκάλυψαν την αποτελεσματικότητα του υπό εξέταση μέτρου παρέκκλισης.
- (6) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα πραγματικά και νομικά περιστατικά που δικαιολογούσαν την τρέχουσα εφαρμογή του εν λόγω μέτρου παρέκκλισης δεν έχουν μεταβληθεί και εξακολουθούν να ισχύουν. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στη Λιθουανία να εφαρμόσει το εν λόγω μέτρο για μια ακόμα, περιορισμένη, περίοδο.
- (7) Σε περίπτωση που η Λιθουανία εξετάσει την παράταση του μέτρου παρέκκλισης πέραν του 2015, θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή έκθεση αξιολόγησης συνοδευόμενη από την αίτηση παράτασης, το αργότερο την 1^η Απριλίου 2015.
- (8) Η παρέκκλιση δεν θα έχει αρνητικές συνέπειες στους ιδίους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 2 της απόφασης 2010/99/ΕΕ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την κοινοποίησή της.

Εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2013 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015. Κάθε αίτηση παράτασης του μέτρου που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση πρέπει να υποβάλλεται στην Επιτροπή το αργότερο έως την 1^η Απριλίου 2015 και πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση η οποία περιλαμβάνει επισκόπηση της εφαρμογής του εν λόγω μέτρου.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

⁶ ΕΕ L 45 της 20.2.10, σ. 10-11.